

Επιδόματα

Βοήθημα γάμου

Για γάμους που τελούνται από 6.10.2001 και μετά, το βοήθημα γάμου πληρώνεται από κοινού στο σύζυγο και στη σύζυγο ανεξάρτητα από κατηγορία ασφάλισης. Το ποσό του βοηθήματος γάμου για το 2007 είναι £340 (€580,92) και πληρώνεται από 1/2 στον καθένα από τους συζύγους, ανεξάρτητα από το μισθό ή το ημερομίσθιό τους. Η αίτηση υποβάλλεται το αργότερο μέσα σε δώδεκα μήνες από την τέλεση του γάμου. Οι προϋποθέσεις εισφοράς για την πληρωμή του είναι, από την ημέρα ασφάλισης του συζύγου ή της συζύγου μέχρι την ημέρα του γάμου τους, να έχει περάσει χρονικό διάστημα 26 τουλάχιστον εβδομάδων και ο ένας εκ των δύο συζύγων: (α) να έχει πληρώσει εισφορές πάνω σε αποδοχές που στο σύνολο τους να μην είναι λιγότερες από 26 φορές το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών¹.

(β) να έχει πληρωμένες² ή πιστωμένες³ ασφαλιστέες αποδοχές μέσα στο προηγούμενο έτος εισφορών⁴ που στο σύνολο τους να μην είναι λιγότερες από 20 φορές το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών.

Βοήθημα τοκετού

Βοήθημα τοκετού πληρώνεται στις γυναίκες, είτε είναι οι ίδιες ασφαλισμένες είτε ο σύζυγος τους, ανεξάρτητα από κατηγορία ασφάλισης, για τη γέννηση ζωντανού παιδιού ή παιδιού που γεννιέται νεκρό ύστερα από εγκυμοσύνη 28 τουλάχιστον εβδομάδων. Οι προϋποθέσεις εισφοράς είναι οι ίδιες όπως στο βοήθημα γάμου. Οι ασφαλίσεις των δύο συζύγων δε συνυπολογίζονται.

Το ποσό του βοηθήματος τοκετού για το 2007 είναι £250 (€427,15) ανεξάρτητα από το μισθό ή το ημερομίσθιο. Σε περίπτωση που γεννιούνται δίδυμα ή πιο πολλά παιδιά πληρώνεται ποσό £250 (€427,15) για κάθε παιδί. Η αίτηση υποβάλλεται το αργότερο μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημέρα του τοκετού.

1 Ποσό βασικών ασφαλιστέων αποδοχών: Το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών διαφέρει από χρόνο σε χρόνο. Για το 2007 καθορίστηκε σε £82,67 (€141,25) την εβδομάδα (£4.299 (€7345,28) το χρόνο).

2 Πληρωμένες ασφαλιστέες αποδοχές: Αποδοχές πάνω στις οποίες πληρώθηκαν εισφορές.

3 Πιστωμένες ασφαλιστέες αποδοχές: Κάθε ασφαλισμένος δικαιούται να πιστωθεί με ασφαλιστέες αποδοχές για οποιαδήποτε περίοδο τακτικής φοίτησης σε εκπαιδευτικό ίδρυμα μετά το 16ο έτος της ηλικίας του, για περιόδους θητείας στην Εθνική Φρουρά και για περιόδους που λαμβάνει επίδομα ασθενείας, ανεργίας, μητρότητας, σωματικής βλάβης, ή σύνταξη ανικανότητας από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και για την περίοδο που απουσιάζει από την εργασία του με γονική άδεια ή με άδεια λόγω ανωτέρας βίας.

Ασφαλισμένη γυναίκα, δικαιούται για σκοπούς απόκτησης δικαιώματος σε σύνταξη ή αύξηση του ποσού της σύνταξης της, για κάθε παιδί που έχει γεννήσει ή έχει υιοθετήσει, πιστώσεις για χρονική περίοδο μέχρι και 156 εβδομάδες μέσα στο διάστημα των 12 χρόνων από τη γέννηση του παιδιού για κάλυψη τυχόν κενών στην ασφάλιση της.

4 Προηγούμενο έτος εισφορών: Για το πρώτο εξάμηνο κάθε χρόνου είναι το προτελευταίο ημερολογιακό έτος και για το δεύτερο εξάμηνο είναι το τελευταίο ημερολογιακό έτος(δηλαδή για το πρώτο εξάμηνο του 2007 είναι το 2005 και για το δεύτερο εξάμηνο του 2007 είναι το 2006).

Βοήθημα κηδείας

Βοήθημα κηδείας πληρώνεται για το θάνατο:

- (α) ασφαλισμένου, ανεξάρτητα από κατηγορία ασφάλισης, (
- β) προσώπου που edικαιούτο σύνταξη γήρατος, σύνταξη ανικανότητας, σύνταξη χηρείας, επίδομα αγνοουμένου ή σύνταξη γονέως και παροχή λόγω θανάτου,
- (γ) ορφανού για το οποίο πληρώνεται επίδομα ορφανίας, και
- (δ) προσώπου που είναι εξαρτώμενο ασφαλισμένου ή συνταξιούχου,
- (ε) μισθωτού του οποίου ο θάνατος προήλθε από σωματική βλάβη που προκλήθηκε από επαγγελματικό ατύχημα ή καθορισμένη νόσο που οφείλεται στην απασχόληση του.

Το βοήθημα κηδείας πληρώνεται στη χήρα ή στο χήρο του προσώπου που πέθανε ή, αν δεν υπάρχει χήρα ή χήρος, στο πρόσωπο που ανέλαβε τα έξοδα της κηδείας.

Οι προϋποθέσεις εισφοράς είναι οι ίδιες όπως στο βοήθημα γάμου και στο βοήθημα τοκετού. Δεν απαιτούνται εισφορές, αν ο ασφαλισμένος ήταν μισθωτός και πέθανε από εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια.

Το ποσό του βοηθήματος για θάνατο ασφαλισμένου ή συνταξιούχου για το 2007 είναι £340 (€580,92), ανεξάρτητα από μισθό ή ημερομίσθιο και το ποσό για θάνατο εξαρτωμένου £170 (€290,46). Η αίτηση υποβάλλεται το αργότερο μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημέρα του θανάτου.

Επίδομα μητρότητας

Επίδομα μητρότητας δικαιούνται οι ασφαλισμένες μισθωτές, αυτοτελώς εργαζόμενες και προαιρετικά ασφαλισμένες στην υπηρεσία Κύπριου εργοδότη στο εξωτερικό, που αναμένουν τοκετό, ή έχουν υιοθετήσει παιδί είτε οι ίδιες είτε ο σύζυγός τους, μέσα στα δώδεκα χρόνια από τη γέννηση του παιδιού.

Οι προϋποθέσεις εισφοράς είναι οι ίδιες όπως στο βοήθημα γάμου, στο βοήθημα τοκετού και στο βοήθημα κηδείας. Το επίδομα μητρότητας πληρώνεται κατά κανόνα για 18 εβδομάδες. Η περίοδος των 18 εβδομάδων μπορεί να αρχίσει σε οποιαδήποτε εβδομάδα μεταξύ της 6ης και της 2ης εβδομάδας πριν από την εβδομάδα του αναμενόμενου τοκετού, κατ' επιλογή της αιτήτριας, και λήγει με την εξάντληση της χρονικής περιόδου των 18 εβδομάδων.

Αν ο τοκετός γίνει μετά την εβδομάδα του αναμενόμενου τοκετού, τότε η περίοδος των 18 εβδομάδων αυξάνεται για όσες εβδομάδες μεσολαβούν μεταξύ του αναμενόμενου τοκετού και της εβδομάδας του τοκετού. Στην περίπτωση υιοθεσίας, η ασφαλισμένη δικαιούται επίδομα

για 14 εβδομάδες από την εβδομάδα υιοθεσίας του παιδιού. Δεν πληρώνεται επίδομα μητρότητας για όσες ημέρες η ασφαλισμένη παίρνει πλήρεις αποδοχές από τον εργοδότη της.

Το επίδομα μητρότητας είναι ίσο με 75 % των ασφαλιστέων αποδοχών της ασφαλισμένης μέσα στο προηγούμενο έτος εισφορών. Στην περίπτωση που η δικαιούχος είναι προστάτιδα της οικογένειάς της, το εβδομαδιαίο ποσό του βασικού επιδόματος αυξάνεται σε 80% αν έχει ένα εξαρτώμενο, σε 90% αν έχει δύο εξαρτώμενα και σε 100% αν έχει τρία εξαρτώμενα. Η αίτηση υποβάλλεται μέσα σε εικοσιμία ημέρες από την έναρξη της άδειας μητρότητας. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις, όπου η αιτήτρια θα αποδείξει ότι έχει εύλογη αιτία για την καθυστέρηση στην υποβολή της αίτησης, το επίδομα μπορεί να πληρωθεί αν η αίτηση υποβληθεί μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημέρα από την οποία απαιτείται.

Επίδομα ασθενείας

Ασφαλισμένος δικαιούται επίδομα ασθενείας όταν δεν εργάζεται λόγω ασθένειας ή σωματικής ή πνευματικής αναπηρίας.

Επίδομα ασθενείας δικαιούνται οι ασφαλισμένοι μισθωτοί, αυτοτελώς εργαζόμενοι και προαιρετικά ασφαλισμένοι στην υπηρεσία Κύπριου εργοδότη στο εξωτερικό, ηλικίας μεταξύ 16 και 63 χρόνων ή μέχρι της συντάξιμης ηλικίας (65 ετών) όταν δεν δικαιούνται σύνταξη γήρατος.

Το επίδομα ασθενείας πληρώνεται για 156 ημέρες και μπορεί να παραταθεί για άλλες 156 ημέρες αν ο ασφαλισμένος συνεχίζει να είναι ανίκανος για εργασία και ικανοποιεί τις προϋποθέσεις εισφοράς για σύνταξη ανικανότητας αλλά δεν δικαιούται τέτοια σύνταξη για το λόγο ότι δεν προβλέπεται να παραμείνει μόνιμα ανίκανος για εργασία. Οι προϋποθέσεις εισφοράς είναι οι ίδιες όπως και στο επίδομα μητρότητας.

Το επίδομα ασθενείας πληρώνεται από την τέταρτη ημέρα ανικανότητας για εργασία. Όταν το δικαίωμα σε επίδομα αποκτάται με βάση εισφορές αυτοτελώς εργαζομένου προσώπου, τούτο πληρώνεται από την 10η ημέρα ανικανότητας για εργασία. Αν όμως η ανικανότητα για εργασία οφείλεται σε ατύχημα ή ο αιτητής έχει εισαχθεί σε νοσοκομείο ή κλινική μέσα στις πρώτες τέσσερις ημέρες από την έναρξη της ανικανότητας του και παραμείνει για ένα τουλάχιστο βράδυ, τότε πληρώνεται επίδομα από την τέταρτη ημέρα της ανικανότητας του. Ασφαλισμένος δε δικαιούται επίδομα αν παίρνει πλήρεις αποδοχές από τον εργοδότη του.

Ασφαλισμένος που έχει πάρει επίδομα για 156 ημέρες μπορεί να ξαναπάρει επίδομα αν εργαστεί και πληρώσει εισφορές πάνω σε ασφαλιστέες αποδοχές ίσες τουλάχιστο με 26 φορές το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών και έχουν περάσει 13 τουλάχιστον εβδομάδες από την τελευταία ημέρα που πήρε επίδομα.

Ο αιτητής παίρνει βασικό επίδομα ίσο με 60% του βασικού μέρους των ασφαλιστέων αποδοχών του μέσα στον προηγούμενο χρόνο και αύξηση για εξαρτώμενα πρόσωπα όπως πιο κάτω:

Πρόσωπο (άνδρας ή γυναίκα) που δικαιούται επίδομα ασθενείας, δικαιούται και αύξηση του επιδόματος για εξαρτώμενο/η σύζυγο, παιδιά και άλλα εξαρτώμενα. Η αύξηση για τον/την εξαρτώμενο/η σύζυγο καταβάλλεται όταν οι αποδοχές του/της εξαρτώμενου/ης συζύγου από την απασχόλησή του/της ή το ύψος της παροχής που μπορεί να παίρνει ο/η εξαρτώμενος/η σύζυγος από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στην

αύξηση του επιδόματος για εξαρτώμενο. Το ύψος της αύξησης για τον/την εξαρτώμενο/η σύζυγο είναι ίσο με το 1/3 του ποσού της βασικής παροχής. Το ύψος της αύξησης για τα παιδιά και άλλα εξαρτώμενα είναι ίσο με το 1/6 του ποσού της βασικής παροχής για κάθε ένα από αυτά. Ο ανώτατος αριθμός εξαρτωμένων παιδιών και άλλων εξαρτωμένων είναι δύο. Σε περίπτωση που δεν καταβάλλεται αύξηση παροχής για εξαρτώμενο/η σύζυγο γιατί αυτός/ή απασχολείται ή παίρνει παροχή από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ίση με την αύξηση της παροχής, τότε καταβάλλεται αύξηση παροχής μόνο για δύο εξαρτώμενα παιδιά ή άλλα εξαρτώμενα. Αύξηση για τρία εξαρτώμενα (εκτός του/της συζύγου) καταβάλλεται σε χήρες, χήρους, διαζευγμένους/ες ανύπανδρους/ες και σε πρόσωπα που είναι σε διάσταση.

Σε περίπτωση που και οι δύο σύζυγοι δικαιούνται ταυτόχρονα παροχή, η αύξηση για τα εξαρτώμενα καταβάλλεται μόνο στο/στη σύζυγο που δικαιούται αύξηση παροχής σε μεγαλύτερο ύψος. Στον άλλο σύζυγο δεν καταβάλλεται αύξηση παροχής για εξαρτώμενα.

Το συμπληρωματικό επίδομα ασθενείας είναι ίσο με 50% του συμπληρωματικού μέρους των ασφαλιστέων αποδοχών του αιτητή μέσα στον προηγούμενο χρόνο. Το συμπληρωματικό επίδομα δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να υπερβαίνει το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών. Η αίτηση υποβάλλεται μέσα σε εικοσιμία ημέρες από την ημέρα που αρχίζει η ανικανότητα για εργασία. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις όπου ο αιτητής θα αποδείξει ότι έχει εύλογη αιτία για την καθυστέρηση στην υποβολή της αίτησης, το επίδομα μπορεί να πληρωθεί αν η αίτηση υποβληθεί μέσα σε δώδεκα μήνες από την έναρξη της ανικανότητας για εργασία.

Επίδομα ανεργίας

Επίδομα ανεργίας δικαιούνται οι ασφαλισμένοι μισθωτοί και προαιρετικά ασφαλισμένοι στην υπηρεσία Κύπριου εργοδότη στο εξωτερικό, ηλικίας μεταξύ 16 και 63 ή μέχρι τη συντάξιμη ηλικία (65 ετών) όταν δε δικαιούνται σύνταξη γήρατος. Οι προϋποθέσεις εισφοράς είναι οι ίδιες όπως στο επίδομα μητρότητας. Ο αιτητής, για να δικαιούται επίδομα ανεργίας, πρέπει να είναι άνεργος, ικανός και διαθέσιμος για εργασία.

Στην περίπτωση μισθωτού, το επίδομα πληρώνεται από την τέταρτη ημέρα ανεργίας και στην περίπτωση προαιρετικά ασφαλισμένου στην υπηρεσία Κύπριου εργοδότη στο εξωτερικό όταν περάσουν οι πρώτες τριάντα ημέρες ανεργίας.

Το ποσό του επιδόματος ανεργίας υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο που υπολογίζεται το επίδομα ασθενείας. Ασφαλισμένος δικαιούται επίδομα ανεργίας για 156 ημέρες μέσα στην ίδια περίοδο διακοπής της απασχόλησης του. Όταν ο άνεργος εξαντλήσει το δικαίωμα του σε επίδομα ανεργίας, δηλαδή πληρωθεί επίδομα για περίοδο 156 ημερών, για να ξαναπάρει επίδομα πρέπει να περάσουν 26 εβδομάδες από την τελευταία ημέρα της επιδότησης του και να πληρώσει εισφορές πάνω σε ασφαλιστέες αποδοχές που στο σύνολο τους να μην είναι λιγότερες από 26 φορές το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών. Στην περίπτωση προσώπου ηλικίας άνω των 60 ετών που δε δικαιούται σύνταξη από επαγγελματικό σχέδιο συντάξεων, το δικαίωμα σε επίδομα επανακτάται (μετά την εξάντλησή του) αν περάσουν τουλάχιστον 13 και όχι 26 εβδομάδες.